

31. oktober 2008

Under Nordisk Råds møde i Helsinki fik undervisningsminister Bertel Haarder lejlighed til at besøge en finsk skole. Læs mere om besøget side 2.

Indhold

Bertel Haarder henter finsk inspiration	side 2
Fastholdelseskaravane vil hjælpe tosprogede gennem erhvervsuddannelsen	side 4
Galathea 3-ekspeditionen i København	side 6
Stor sejr for ny mesterlære	side 8
Task Force skal hjælpe skoler i gang med samme udvikling som Gauerlund Skole	side 9

Bertel Haarder henter finsk inspiration

Under Nordisk Råds møde i Helsinki fik undervisningsminister Bertel Haarder lejlighed til at besøge en finsk skole og høre om lærerpraktik og undervisningsassistenter.

10 elever i klassen og tre lærere om at undervise dem... den finske folkeskole levede i sandhed op til sit ry om at være blandt verdens bedste, da undervisningsminister Bertel Haarder forleden besøgte He Viikki Teacher Training School i Helsinki.

Men de andre elever viste sig at være i praktik, mens de tre af lærerne var praktikanter under en instruktør. Bertel Haarder besøgte skolen for at høre om de finske erfaringer med læreruddannelse samt undervisningsassistenter.

De finske skoler bruger godt 6.000 undervisningsassistenter i undervisningen. Nogle har en specialpædagogisk uddannelse, mens andre ingen har. Skoleleder Jyrki Loima fortalte, at de assisterer i undervisningen samt bruges til urolige elever eller elever med faglige problemer, som bliver sendt væk fra klassen i grupper af 4 - 6 indtil de er faldet ned eller er kommet på niveau fagligt.

”Vil det sige, at hvis en lærer har problemer i en klasse, så kan han bede om at få en undervisningsassistent i ugen efter,” spurgte ministeren. ”Nej, det kan han få samme dag,” svarede Loima.

De finske undervisningsassistenter er cirka dobbelt så meget sammen med børnene, som lærerne i alt cirka 32 timer om ugen og deres løn er lidt lavere. De finske klassekvotienter er derimod noget større end de danske. Ifølge Loima er der over 30 i klasserne i de fleste finske kommuneskoler, mens der i gennemsnit er 20 i danske klasser.

Bertel Haarder er meget begejstret for undervisningsassistenter og vil gerne have dem indført over en bred kamp på danske skoler.

”Jeg hører på mange danske skoler, at de oplever stigende problemer med, at der er flere

urolige børn. Undervisningsassistenter kan hjælpe med at holde ro i klassen og skabe et godt undervisningsmiljø. Samtidigt kan læreren koncentrere sig om undervisningen,” siger Bertel Haarder.

Viikki Teacher Training School i Helsinki er en skole med godt 900 elever fra 1. klasse til gymnasieniveau. Skolen er speciel, fordi det er her mange af de finske lærerstuderende er i praktik. Den finske læreruddannelse er på universitetet og består af fire års studier på universitetet og et års praktik, som kan være samlet eller delt op i to. Alle finske universitetskandidater kan tage et års praktik - som nærmest svarer til det danske pædagogikum for gymnasielærere. Det ene års praktik er på SU og giver adgang til at undervise fra folkeskole til gymnasieniveau.

27-årige Salla Kaitokari havde ikke drømt om at hun skulle være lærer, men har taget en kandidatgrad med engelsk som hovedfag. Da hun var færdig ombestemte hun sig imidlertid og er nu i gang med praktikken.

”Vi har timer i didaktik og specielle problemstillinger som f.eks. hvad man gør, hvis der er mobning i en klasse. Derudover overværer vi de andre lærerstuderendes undervisning og laver vores egne undervisningsforløb,” fortæller hun.

Denne time overværer hun en af hendes medstuderendes undervisning. Undervejs noterer hun på et evalueringsskema. Det samme gør en anden lærerstuderende samt klassens lærer. Efter timen sætter de tre observanter samt underviseren sig sammen og evaluerer timen kort.

”Det tager måske 5 - ti minutter lige at gennemgå forløbet,” siger Salla Kaitokari.

Fastholdelseskaravane vil hjælpe tosprogede gennem erhvervsuddannelsen

Når en ung med etnisk minoritetsbaggrund begynder på en erhvervsuddannelse, er risikoen for, at han aldrig fuldfører uddannelsen markant højere end for hans danske kammerater. Derfor sætter Integrations- og Undervisningsministeriet nu en Fastholdelseskaravane i gang.

Fastholdelseskaravane er et nyt initiativ rettet mod unge med anden etnisk baggrund end dansk, der har svært ved at komme i gang med og gennemføre en erhvervsuddannelse. De kommende fire år vil karavane, som består af ni konsulenter fra de to ministerier, turnere rundt på danske erhvervsskoler for at hjælpe skolerne i gang med at arbejde strategisk og målrettet med at nedbringe frafaldet blandt etniske minoritetsunge på erhvervsuddannelserne.

”Det er vigtigt, at vi kaster så mange kræfter som muligt ind i arbejdet med at fastholde de unge med anden etnisk baggrund end dansk på erhvervsuddannelserne. Det skylder vi de unge, som ellers er i fare for at ende uden uddannelse og job. Vi tror på, at det vil gøre en forskel, at komme helt ind på skolerne og samarbejde med elever, forældre, lærere og ledelser om, hvad vi kan gøre for at hjælpe den enkelte elev igennem uddannelsen”, siger Preben Holm, som er projektleder for Fastholdelseskaravane.

Udfordringen er stor, for seks ud af 10 unge med anden etnisk baggrund end dansk gennemfører ikke den erhvervsuddannelse, de begynder på. Derfor skal karavane arbejde med at ruste skolerne til at motivere de unge til at vælge og gennemføre en erhvervsuddannelse.

MANGE INITIATIVER PÅ VEJ

Fastholdelseskaravane er en del af Brug for alle unge-indsatsen og bygger videre på tidligere erfaringer fra Task Force-enheden, som blev iværksat som et fælles initiativ af Inte-

grationsministeriet og Undervisningsministeriet i 2006. Nogle af de ideer, som karavanen vil arbejde med er:

- Etablering af fastholdelseskoordinatorer på udvalgte skoler
- Etablering af forældresamarbejde og aktiv forældreinddragelse
- Etablering af lokale rollemodelkorps
- Udvikling af undervisernes kompetencer og nye pædagogiske metoder og værktøjer
- Udvikling af nye attraktive læringsmiljøer for effektiv lektiehjælp
- Lokale netværk mellem blandt andet grundskole, produktionsskole, erhvervsskole og Ungdommens uddannelsesvejledning

Over de kommende fire år vil Fastholdeskaravanen indgå samarbejde med mindst 24 erhvervsskoler, hvor der vil blive gjort en særlig indsats for at øge fastholdelsen af de unge. I 2008 har Fastholdeskaravanen indgået samarbejde med fem erhvervsskoler i henholdsvis Aalborg, Herning, Odense, Hillerød og Køge.

KARAVANEN STARTER I KØGE

For at gøre erhvervsskolerne opmærksomme på karavanen, markeres starten på den landsdækkende turné med en opstartskonference på Køge Handelsskole den 3. november. Konferencen, der åbnes af integrationsminister Birthe Rønn Hornbech, vil blandt andet byde på oplæg, debatskabende teater og paneldebat om fastholdelse med blandt andre integrationskonsulent Manu Sareen, pædagogisk konsulent René Kristensen, centerchef for UU-København, Leif Erik Pedersen og formand for Danske Erhvervsskoler, Ingo Østerskov.

Integrations- og Undervisningsministeriet har modtaget 71 millioner kroner fra Den Europæiske Socialfond og fra satspuljemidler til projektet Fastholdeskaravanen.

Læs mere om Fastholdeskaravanen på: www.brugforalleunge.dk

Abonnér på Nyheder fra uvm.dk

Abonnér på den forgangne uges nyheder fra uvm.dk i en printervenlig udgave via Undervisningsministeriets hjemmeside, www.uvm.dk.

Vælg den liste, der hedder Nyhedsbrev, i feltet "Abonnér på e-mail", skriv din mail- adresse, og klik på knappen "Tilmeld". Så vil du hver fredag modtage en mail fra os, når det nye nummer er lagt på nettet.

Galathea 3-ekspeditionen i København

24. oktober blev Galathea 3-arrangement 2008 holdt i Geocentret i København.

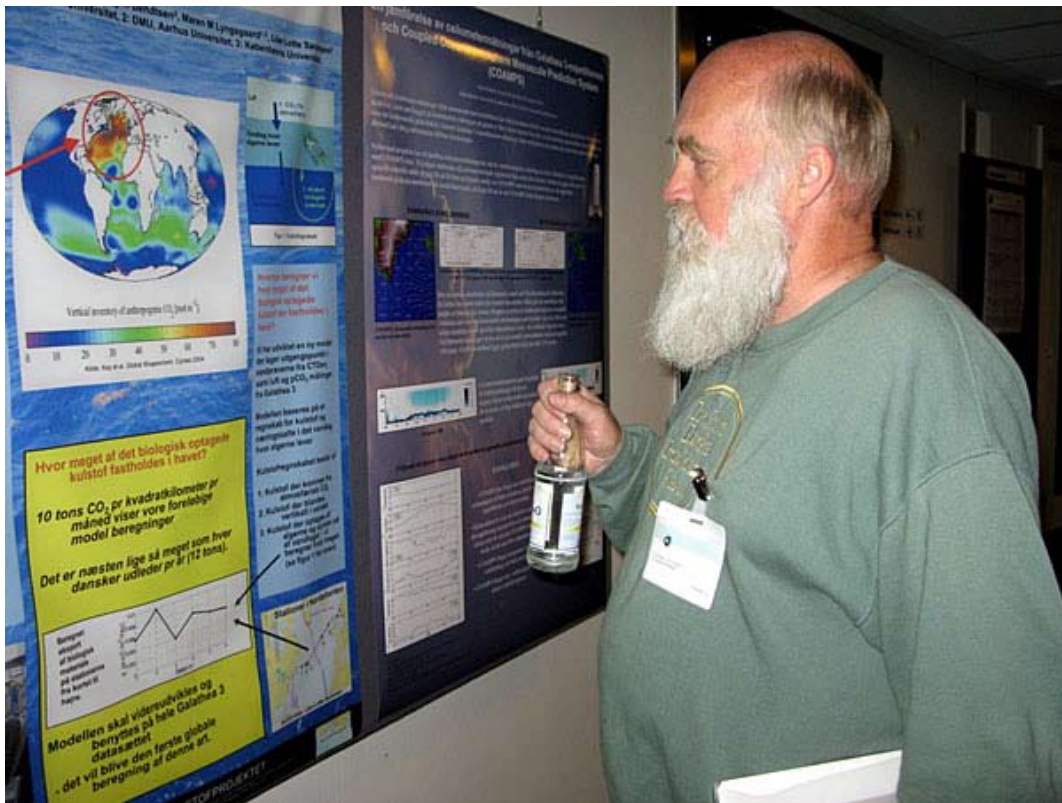
På konferencen kunne deltagerne høre foredrag og se postere fra ekspeditionens forskningsprojekter. Målet var at præsentere de første resultater – eller forventede resultater – som de deltagende forskningsprojekter har fået ud af de data, de samlede på ekspeditionen.

Videnskabsminister Helge Sander åbnede konferencen og fik sig i pausen mellem de mange foredrag en snak med Hans Kongelige Højhed Kronprinsen, der er protektor for Dansk Ekspeditionsforbund. Han deltog i ekspeditionen fra Galapagos til Panama.

Undervisningsminister Bertel Haarder sejlede med "Vædderen" fra Accra i Ghana til Cape Town i Sydafrika i oktober 2006. På konferencen præsenterede han "Virtuel Galathea 3", der er et nyt undervisningsite for elever i folkeskolen og gymnasiet. Foto: Nature & Science

Professor Jon Fjeldså fra Zoologisk Museum studerede på konferencen de flotte plakater, hvor han kunne læse om forskningsresultater fra ekspeditionen, som han selv var en del af.

Nyt undervisningsite om Galathea 3-ekspeditionen:
www.uvm.dk/08/g3.htm?menuid=6410

Stor sejr for ny mesterlære

Danske unge strømmer til den ny mesterlære. En stigning på 47 procent fra 2007 til 2008 er beviset på, at en praktisk indgang til en uddannelse kan være vejen for nogle unge.

Skoletrætte unge og andre, der har lyst til at få fingrene i virkeligheden, søger ny mesterlære i stor stil.

I august 2006 blev den ny mesterlære indført. Det åbnede vejen til en uddannelse for mange af de unge, der savnede en praktisk indgang til en erhvervsuddannelse. I 2007 blev der indgået 970 aftaler, men allerede året efter er der indgået yderligere 455. Det er en stigning på 47 procent.

Den ny mesterlære adskiller sig fra den almindelige praktikordning ved, at det første år finder sted ude i arbejdslivet i en virksomhed, der er indgået kontrakt med. Indgangen "Mad til mennesker" har vist sig at være den mest populære. Her kan eleverne blandt andet uddanne sig til erhvervsslagter, konditor, bager og gastronom. Disse områder skrev sig for hele 37 procent af de nye mesterlæreaftaler. I slutningen af august 2008 var 2490 unge danskere på vej mod at gennemføre en uddannelse i ny mesterlære.

Det har vist sig at være en fordel for unge, der er trætte af bøger og har brug for straks at komme i gang med den praktiske del af en uddannelse. Den ny mesterlære tilrettelægges efter den enkelte elevs behov og faglige kvalifikationer, og skolen, eleven og virksomheden udarbejder i fællesskab en uddannelsesplan.

Når den praktiske del er bestået, har eleven kvalificeret sig til at fortsætte på hovedforløbet, hvor uddannelsen fortsætter sammen med de unge, der valgte det første år på en teknisk skole eller andet uddannelsessted. Uddannelsestiden er den samme, hvad enten eleven tager hele uddannelsen på en teknisk skole eller lægger ud med et år i en virksomhed.

Undervisningsminister Bertel Haarder indførte ny mesterlære i 2006:

"Nogle unge er skoletrætte og har brug for at se, at der er et formål med at lære nyt. Mesterlære er det gode svar, og jeg er glad for, at det er blevet en succes. Med ny mesterlære sikrer vi, at de praktiskorienterede unge får noget at gribe fat i med det samme. Det modner dem og giver dem selvtillid, og så færdiggør de uddannelsen på samme høje niveau som andre unge. Det gode initiativ skal vi støtte op om og styrke. Det er kun godt, at mesterlæren også bruges af nogle bogligt stærke. Det befrier praktikken for den fejløpfattelse, at den kun skulle være for "de svage", " siger Bertel Haarder.

Antallet af unge, der søger praktikplads har aldrig været lavere. Ved udgangen af august i år lå ansøgertallet på 3164. Samtidig bliver der færre praktikpladser. I hele 2008 er der indgået 24.358 praktikaftaler. Det er et fald på seks procent i forhold til året før.

Task Force skal hjælpe skoler i gang med samme udvikling som Gauerlund Skole

Undervisningsminister Bertel Haarder overvejer at lave en task force, der kan hjælpe kommuner/ skoler i gang med at lave samme forandring som på Gauerlund Skole, som på 100 dage har forbedret elevernes præstation med 20 procent.

Han vil nu drøfte med Danmarks Lærerforening og Kommunernes Landsforening, om de vil være med i et initiativ eller ser behov for det. Ministeren forestiller sig, at en task force kan bestå af konsulenter, der rådgiver skolerne om, hvordan de gør, samt tilskud til pædagogiske dage m.m. på skolen.

"Det er meget flot, det som er sket på Gauerlund Skole. Og selvfølgelig kan det ske på andre skoler. Det tror jeg også, at der er mange, der vil efterlyse. Man skal bare ikke tro, at det hele var nyt. Men det kræver, at der bliver kælet for vores dygtige lærere, at de løfter i flok, og at de er klar til i en periode at have lidt ekstra bøvl. Så lønner det sig med arbejdsglæde og taknemmelighed bagefter," siger Bertel Haarder.

Han understreger, at ikke alle skoler nødvendigvis skal lave projekter med læringsstile, for man kunne godt forestille sig andre metoder også.

"Spørgsmålet er, om effekten skyldes læringsstile eller det, at ledelse og lærere løfter i flok og sætter meget aktivt ind overfor alle elever. Det kan en task force hjælpe med at besvare eventuelt. i samarbejde med Danmarks Pædagogiske Universitetsskole," siger Bertel Haarder.

Danmarks Lærerforening har taget positivt imod forslaget.

Læs mere om Gauerlund Skole på: www.uvm.dk/08/Gauerlund.htm?menuid=6410